

DECIZIE

11 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Ion Druță
Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Luiza Gafton

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Societatea Comercială "Ion Drag" Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății Comerciale "Ion Drag" Societate cu Răspundere Limitată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către Societatea Comercială "Ion Drag" Societate cu Răspundere Limitată, admis apelul declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, casată hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 19 august 2016, și pronunțată o nouă hotărâre de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 24 martie 2016, SC "Ion Drag" SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul SC "Ion Drag" SRL a indicat că la 07 decembrie 2005 Curtea de Apel Economică a emis titlul executoriu nr. 2ae-791/05, prin care s-a dispus obligarea SA "Optimed" să retrocedeze SRL "Ion Drag" încăperile nr. nr. 94, 96 și 97 situate pe adresa: mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 3, iar la 04 iulie 2007 Curtea de Apel Economică a emis o încheiere prin care a explicat ordinea de executare a deciziei din 07 decembrie 2005 și extinderea ei în felul următor: prin retrocedarea în natură necondiționată a încăperilor nr. nr. 94, 96 și 97 situate pe adresa: mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 3, proprietarului SRL "Ion Drag" de către SA "Optimed" fără careva vicii de ordin atât material, cât și juridic, cu eliberarea încăperilor de către persoanele care se află în ele.

Însă, la 30 decembrie 2007, SC "Rel-Impex" SRL a depus la Judecătoria Economică de Circumscripție mun. Chișinău cerere de chemare în judecată împotriva SC "Ion Drag" SRL și Oficiului de Executare Centru al Departamentului de Executarea, solicitând obligarea SC

"Ion Drag" SRL să nu-i creeze impedimente la folosirea încăperilor nr. nr. 94, 96 și 97 din bd. Ștefan cel Mare, 3, mun. Chișinău.

Susține că prin hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție mun. Chișinău din 10 februarie 2010, acțiunea SC "Rel-Impex" SRL a fost respinsă ca neântemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Economice din 15 februarie 2011, a fost admis apelul declarat de către SC "Rel-Impex" SRL, casată hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție mun. Chișinău din 10 februarie 2010, cu remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Declară că din motive necunoscute dosarul enunțat a fost expedit inițial la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, examinarea acestuia fiind suspendată, dar ulterior, și anume la 20 martie 2013 acesta a fost înregistrat la Judecătoria Centru, mun. Chișinău.

Afirmă că la 27 februarie 2012, SC "Ion Drag" SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva SC "Rel-Impex" SRL, SC "Dioptica" SRL, SC "Lexconsult" SRL și executorului judecătoresc Oleg Ungureanu privind constatarea posesiei nelegitime asupra încăperilor nr. nr. 94, 96 și 97 situate pe adresa: mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 3, nr. cadastral 0100207.101.01.326, cu evacuarea persoanelor din încăperile nominalizate.

La 14 martie 2012, Judecătoria Comercială de Circumscripție mun. Chișinău a dispus transmiterea dosarului după competență la Judecătoria Centru, mun. Chișinău.

Prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 26 aprilie 2013, au fost conexe într-un singur proces civil cauza civilă la acțiunea SC "Rel-Impex" SRL împotriva SC "Ion Drag" SRL și Oficiului de Executare Centru al Departamentului de Executare privind înlăturarea obstacolelor, cu cauza civilă la acțiunea SC "Ion Drag" SRL împotriva SC "Rel-Impex" SRL, SC "Dioptica" SRL, SC "Lexconsult" SRL și executorului judecătoresc Oleg Ungureanu privind constatarea faptului posesiei nelegitime.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 05 iunie 2014, a fost respinsă acțiunea SC "Rel-Impex" SRL și admisă acțiunea sa.

Însă, la 01 octombrie 2015 Curtea de Apel Chișinău a casat hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 05 iunie 2014, cu remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță. Ca motiv de rejudecare fiind invocat faptul încălcării normelor de drept procedural în momentul conexării cauzelor.

Afirmă reclamanta că cauza civilă nominalizată până în prezent se află pe rolul Judecătoriei Centru, mun. Chișinău.

În total procedura de examinare a cauzei în instanțele naționale durează 8 ani și 6 luni.

Afară de aceasta indică reclamanta că cauza enunțată a fost amânată de nenumărate ori la cererea sau din vina SC "Rel-Impex" SRL, care continuă să se folosească abuziv de încăperile ce constituie proprietate privată a SC "Ion Drag" SRL, depunând în acest sens diferite recursuri și revizuirii abuzive, recuzări mai multor judecători, iar SA "Optimed" în calitate de intervenient accesoriu a solicitat de trei ori neântemeiat amânarea ședințelor de judecată, pe lângă faptul că de multe ori nemotivat nu s-a prezentat în procesele de judecată, provocând astfel amânarea acestora.

Pe lângă acestea, atât la cererile SC "Rel-Impex" SRL, cât și din oficiu, instanța de judecată a amânat procesul de 3 ori din motiv că executorul judecătoresc Oleg Ungureanu nu s-a prezentat la ședința de judecată.

Indică că a depus mai multe cereri de accelerare a procedurii de judecare a cauzei enunțate, dar fără careva rezultat.

Notează reclamanta că SC "Rel-Impex" SRL și SA "Optimed", care se folosesc abuziv de încăperile ce îi aparțin cu drept de proprietate privată, au întreprins toate măsurile posibile

pentru a tergiversa timp de 8 ani și 6 luni examinarea cauzei, iar instanțele de judecată la rândul său nu au întreprins careva acțiuni care să stopeze abuzul de drepturi din partea SC "Rel-Impex" SRL și a preveni tergiversarea judecării cauzei.

Cere SC "Ion Drag" SRL constatarea încălcării dreptului său la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile, încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul său sumei de 20.000 Euro cu titlu de prejudiciu moral cauzat pentru încălcarea dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei civile, precum și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 19 august 2016, acțiunea a fost admisă în parte, fiind constatată încălcarea dreptului SC "Ion Drag" SRL la examinarea în termen rezonabil a cauzei civile dos. nr. 2c-1085/15 și dispusă încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul SC "Ion Drag" SRL sumei de 20.000 lei MD cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei civile dos. nr. 2c-1085/15, în rest, acțiunea, în partea reparării prejudiciului moral și încasării cheltuielilor de judecată, a fost respinsă ca neântemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2017, a fost respins apelul declarat de către SC "Ion Drag" SRL, admis apelul declarat de către Ministerul Justiției, casată hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 19 august 2016, și pronunțată o nouă hotărâre de respingere a acțiunii.

La 23 mai 2017, SC "Ion Drag" SRL a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2017 integral și hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 19 august 2016 în parte, cu pronunțarea în această parte o nouă hotărâre de admitere acțiunii integral.

În susținerea recursului SC "Ion Drag" SRL a invocat că instanța de apel nu a stabilit de fapt caracterul și gravitatea suferințelor suportate în urma încălcării dreptului său la examinarea cauzei inițiale în termen rezonabil.

Indică că aproape de 12 ani SC "Ion Drag" SRL nu poate să primească încăperile ce-i aparțin cu drept de proprietate privată, chiar dacă dispune de un titlu executoriu eliberat la 07 decembrie 2005.

Mai mult ca atât, până în prezent cauza civilă la acțiunea SC "Rel-Impex" SRL împotriva SC "Ion Drag" SRL și Oficiului de Executare Centru al Departamentului de Executare, intervenienți accesorii SA "Optimed" și SC "Imanj-Brio" SRL privind înlăturarea obstacolelor și la acțiunea SC "Ion Drag" SRL împotriva SC "Rel -Impex" SRL, SC "Dioptica" SRL, SC "Lexconsult" SRL și executorului judecătoresc Oleg Ungureanu privind constatarea faptului posesiei nelegitime (dos. nr. 2c-1085/15) se află pe rolul Judecătoriei Centru, mun. Chișinău.

Declară că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că SC "Ion Drag" SRL a întreprins toate măsurile necesare pentru a face posibilă examinarea cauzei enunțate supra într-un termen rezonabil, reprezentantul său prezentându-se la toate ședințele de judecată, precum și a efectuat toate actele necesare prin depunerea cererilor, demersurilor, plângerilor privind accelerarea judecării cauzei, dar fără rezultat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2017 a fost expediată în adresa SC "Ion Drag" SRL la 23 iunie 2017 (f.d. 147, vol. II).

Totodată, se reține că recurenta SC "Ion Drag" SRL a recepționat decizia instanței de apel, prin intermediul reprezentantului său – avocatul Ion Ciumac, contra semnătură, la 17 mai 2017 (f.d. 146, vol. II).

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către SC "Ion Drag" SRL la 23 mai 2017, se consideră depus în termenul prevăzut de lege.

La 18 iulie 2017, în adresa Ministerului Justiției a fost expediată copia recursului declarat de către SC "Ion Drag" SRL, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 13 septembrie 2017, recursul declarat de către SC "Ion Drag" SRL a fost considerat admisibil.

Potrivit art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și modificată hotărârea primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. e) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să modifice decizia instanței de apel și/sau hotărârea primei instanțe.

Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei, în special din Raportul privind modul de respectare a termenului rezonabil nr. 250 din 07 iunie 2016 prezentat de către Judecătoria Centru, mun. Chișinău Ministerului Justiției, rezultă că la 30 decembrie 2007, SC "Rel-Impex" SRL a depus la Judecătoria Economică de Circumscripție mun. Chișinău cerere de chemare în judecată împotriva SC "Ion Drag" SRL și Oficiului de Executare Centru al Departamentului de Executare, privind obligarea SC "Ion Drag" SRL să nu-i creeze impedimente la folosirea încăperilor nr. nr. 94, 96 și 97 din bd. Ștefan cel Mare, 3, mun. Chișinău (f.d. 27-250, vol. I; f.d. 1-44, vol. II).

Prin hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție mun. Chișinău din 10 februarie 2010, acțiunea SC "Rel-Impex" SRL a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Economice din 15 februarie 2011, a fost admis apelul declarat de către SC "Rel-Impex" SRL, casată hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție mun. Chișinău din 10 februarie 2010, cu remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

La 27 februarie 2012, SC "Ion Drag" SRL a depus la Judecătoria Economică de Circumscripție mun. Chișinău cerere de chemare în judecată împotriva SC "Rel-Impex" SRL, solicitând constatarea faptului posesiei nelegitime a încăperilor nr. nr. 94, 96 și 97 din bd. Ștefan cel Mare, 3, mun. Chișinău.

Prin încheierea Judecătoriei Comerciale de Circumscripție mun. Chișinău din 14 martie 2012, cauza a fost transmisă după competență la Judecătoria Centru, mun. Chișinău.

Prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 26 aprilie 2013, au fost conexate într-un singur proces civil cauza civilă la acțiunea SC "Rel-Impex" SRL împotriva SC "Ion Drag" SRL și Oficiului de Executare Centru al Departamentului de Executare, privind obligarea SC "Ion Drag" SRL să nu-i creeze impedimente la folosirea încăperilor nr. nr. 94, 96 și 97 din bd. Ștefan cel Mare, 3, mun. Chișinău, cu cauza civilă la acțiunea SC "Ion Drag" SRL împotriva SC "Rel-Impex" SRL privind constatarea faptului posesiei nelegitime a încăperilor nr. nr. 94, 96 și 97 din mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 3.

Prin hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 05 iunie 2014, a fost respinsă acțiunea SC "Rel-Impex" SRL și admisă acțiunea SC "Ion Drag" SRL.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2015, a fost admis apelul declarat de către SC "Rel-Impex" SRL, casată hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 05 iunie 2014, cu remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

Conform art. 2 alin. (1)-(3) din Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă. Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului. Prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se repară indiferent de vinovăția instanței de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărârilor judecătorești sau a instituției de stat debitoare.

Iar, alin. (6) al aceluiași articol prevede că, mărimea reparației prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se stabilește de instanța de judecată în fiecare caz în parte, în funcție de circumstanțele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum și de pretențiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanței de judecată și a autorităților relevante, de durata încălcării și de importanța procesului pentru reclamant.

Potrivit art. 5 alin. (1) din Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, în urma constatării că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța de judecată decide asupra acordării unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum și a costurilor și a cheltuielilor de judecată.

În acest sens, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că în materia pretinselor violări a duratei procedurilor civile în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale și prevederilor Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, data începerii curgerii termenului se apreciază la ziua adresării cererii de chemare în judecată. Data expirării termenului în cazul procedurilor civile se finalizează cu adoptarea unei hotărâri judecătorești asupra fondului pretențiilor și care a devenit definitivă.

Astfel, la caz termenul examinării cauzei civile constituie perioada 30 decembrie 2007, care continue până în prezent.

Aprecierea rezonabilității timpului procedurilor se face potrivit următoarelor criterii: miza (interesul) pentru reclamant, care relevă importanța sau scopul pentru persoana care pretinde violarea dreptului său la un termen nerezonabil; comportamentul părților în proces, inclusiv existența unor întâzieri inexplicabile, amânări neîntemeiate, consecutivitatea

ședințelor, planificarea unei ordini a ședințelor cu pauze îndelungate etc.; complexitatea cauzei.

Totodată, potrivit art. 6§1 din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî, fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Astfel, articolul 6 din Convenție obligă ca orice persoană să poată avea dreptul de a-și vedea cauza examinată într-un termen rezonabil.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a declarat că obiectul acestei garanții este de a proteja toți justițiabilii împotriva duratei excesive a procedurii. Asemenea dispoziție prin aceasta subliniază importanța care se atribuie faptului, ca justiția să nu fie înfăptuită cu o întârziere, care să compromită eficiența și credibilitatea ei.

În circumstanțele expuse și reieșind din normale de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră justă concluzia primei instanțe privind constatarea încălcării dreptului SC "Ion Drag" SRL la examinarea în termen rezonabil a cauzei civile la acțiunea SC "Rel-Impex" SRL împotriva SC "Ion Drag" SRL și Oficiului de Executare Centru al Departamentului de Executare, privind obligarea SC "Ion Drag" SRL să nu-i creeze impedimente la folosirea încăperilor nr. nr. 94, 96 și 97 din bd. Ștefan cel Mare, 3, mun. Chișinău și la acțiunea SC "Ion Drag" SRL împotriva SC "Rel-Impex" SRL privind constatarea faptului posesiei nelegitime a încăperilor nr. nr. 94, 96 și 97 din bd. Ștefan cel Mare, 3, mun. Chișinău (dos.nr. 2c-1085/15), or, durata examinării respectivei cauze în perioada 30 decembrie 2007 până în prezent, adică peste 8 ani și 6 luni în instanța de fond, este nerezonabilă, fiind foarte îndelungată.

În această ordine de idei, cu referire la complexitatea cauzei în perioada de referință, instanța de recurs consideră că aceasta a fost una complexă, având în vedere faptul că cuprinde două cereri de chemare în judecată, fiecare incluzând pretenții separate formulate de către SC "Rel-Impex" SRL împotriva SC "Ion Drag" SRL privind înlăturarea impedimentelor la folosirea bunurilor imobile - încăperile nr. nr. 94, 96 și 97 din bd. Ștefan cel Mare, 3, mun. Chișinău și a SC "Ion Drag" SRL împotriva SC "Rel-Impex" SRL privind constatarea faptului posesiei nelegitime a încăperilor nr. nr. 94, 96 și 97 din bd. Ștefan cel Mare, 3, mun. Chișinău.

Însă, circumstanțele menționate nu justifică aflarea cauzei civile în procedură o perioadă atât de îndelungată de peste 8 ani, fiind încălcat astfel dreptul recurentei-reclamante SC "Ion Drag" SRL la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, precum și de art. 192 alin. (1) CPC.

În ce privește conduita părților și autorităților responsabile de supravegherea termenului rezonabil, se constată că recurentei-reclamante SC "Ion Drag" SRL nu i se poate fi imputată tergiversarea intenționată a examinării cauzei spre deosebire de SC "Rel-Impex" SRL și intervenientul accesoriu SA "Optimed", care au abuzat în mod repetat și continuu de drepturile lor procedurale de a amâna din diferite motive neîntemeiate ședințele de judecată, instanța de fond nereacționând prompt la cererile respective în vederea contracarării abuzurilor admise, în condițiile în care organizarea condițiilor optime de examinare în termen rezonabil a cauzei este sarcina instanței de judecată.

Din considerentele menționate nu poate fi reținută concluzia instanței de apel precum că tergiversarea examinării cauzei s-a datorat exclusiv comportamentului părților în proces, or, instanței de judecată îi revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procesului, inclusiv exercitat prin disciplinarea participanților la proces, respingerea cererilor abuzive și acordarea termenilor de decădere în vederea realizării actelor procedurale.

Afară de aceasta, cauza a fost de mai multe ori remisă spre rejudecare în fond, ultima data prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2015, prin care a fost casată integral hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 05 iunie 2014, precum și încheierile din 17 aprilie 2014 și 18 aprilie 2014, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță, din motivul încălcării normelor de drept procedural la momentul conexării cauzelor, prin urmare se atestă și vina instanțelor de judecată la încălcarea termenului rezonabil de judecare a cauzei prin admiterea omisiunilor procesuale, care nu pot fi corectate de către instanța ierarhic superioară, fapt ce a generat rejudecarea acțiunii inițiale și continuarea încălcării dreptului recurentei-reclamante SC "Ion Drag" SRL la judecarea cauzei în termen rezonabil.

La fel, instanța de recurs consideră că miza pentru recurenta-reclamantă SC "Ion Drag" SRL este destul de importantă, or, aceasta pretinde la violarea dreptului său de proprietate privată de către SC "Rel-Impex" SRL prin posedarea și folosirea nelegitimă a încăperilor nr. nr. 94, 96 și 97 din bd. Ștefan cel Mare, 3, mun. Chișinău.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că suma încasată de către prima instanță în beneficiul SC "Ion Drag" SRL în mărime de 20.000 lei MD cu titlu de satisfacție echitabilă este exagerată și nu corespunde circumstanțelor cauzei și excesivă în raport cu criteriile stabilite la caz.

Or, la determinarea quantumului prejudiciului moral urmează să se respecte criteriul echității care presupune că despăgubirile pentru prejudiciul moral trebuie să fie juste, raționale și echitabile, adică trebuie stabilite în așa fel încât să asigure efectiv o compensare suficientă a prejudiciului moral cauzat, ca astfel să fie menținut echilibrul între daunele efectiv pricinuite și suma acordată.

Prin urmare, hotărârea primei instanțe urmează a fi modificată, micșorând suma încasată cu titlu de satisfacție echitabilă de la 20.000 lei până la 5.000 lei pentru încălcarea termenului rezonabil de judecare a cauzei.

Date fiind cele relatate, și având în vedere principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, instanța de recurs consideră că suma de 5000 lei va constitui o satisfacție echitabilă pentru recurenta-reclamantă SC "Ion Drag" SRL pentru prejudiciul cauzat prin încălcarea termenului rezonabil de judecare a cauzei la acțiunea SC "Rel-Impex" SRL împotriva SC "Ion Drag" SRL privind înlăturarea impedimentelor la folosirea bunurilor imobile - încăperile nr. nr. 94, 96 și 97 din bd. Ștefan cel Mare, 3, mun. Chișinău și a SC "Ion Drag" SRL împotriva SC "Rel-Impex" SRL privind constatarea faptului posesiei nelegitime a încăperilor nr. nr. 94, 96 și 97 din bd. Ștefan cel Mare, 3, mun. Chișinău.

Prin urmare, decizia instanței de apel urmează a fi casată integral, iar hotărârea primei instanțe urmează a fi modificată prin micșorarea sumei încasate din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul SC "Ion Drag" SRL de la 20.000 lei MD până la 5000 lei MD cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea termenului rezonabil de judecare a cauzei.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că circumstanțele cauzei au fost constatate de către prima instanță și de către instanța de apel, însă normele de drept material au fost eronat aplicate și nu este necesară verificarea suplimentară de dovezi, Colegiul civil,

comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către SC "Ion Drag" SRL, casa decizia Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2017 și de a modifica hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 19 august 2016, prin micșorarea sumei încasate cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea termenului rezonabil de judecare a cauzei de la 20.000 lei MD până la 5000 lei MD.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. e) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Societatea Comercială "Ion Drag" Societate cu Răspundere Limitată.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2017 și se modifică hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 19 august 2016, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății Comerciale "Ion Drag" Societate cu Răspundere Limitată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile și repararea prejudiciului moral, prin micșorarea sumei încasate din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul Societății Comerciale "Ion Drag" Societate cu Răspundere Limitată cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea termenului rezonabil de judecare a cauzei de la 20.000 (douăzeci mii) lei MD până la 5000 (cinci mii) lei MD.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Ion Druță

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Luiza Gafton